

sectorwerkstuk

4 vmbo-t

handleiding

Inleiding

Aan het eind van de derde klas heb je een keus gemaakt voor een bepaalde sector. Voor die sector zul je in dit jaar een sectorwerkstuk moeten maken. Dat sectorwerkstuk kan niet zomaar bij ieder vak gemaakt worden. Hiervoor geldt de volgende verdeling:

Sector	vakken voor sectorwerkstuk			
Techniek	:	ne	+	wi
Landbouw	:	ne	+	wi
Zorg en Welzijn	:	ne	+	bi
Economie	:	ne	+	ec

Een sectorwerkstuk is eigenlijk een soort onderzoek wat je gedaan hebt over een bepaald onderwerp wat past binnen jouw sector. Om dat onderzoek goed te kunnen doen zul je van te voren vragen moeten bedenken waar je tijdens het onderzoek een antwoord op wilt krijgen. Wat je voor dat onderzoek allemaal doet (bijvoorbeeld een bedrijf bezoeken, boeken raadplegen, surfen op internet) komt allemaal in een zogenaamd logboek te staan.

Tot slot is het de bedoeling dat je aan anderen een presentatie geeft van wat je allemaal gevonden hebt. De beschrijving van het hele onderzoek, de inhoud van het logboek en die presentatie, dat alles bij elkaar noemen we het sectorwerkstuk.

Je maakt het sectorwerkstuk in groepjes. Dat moet een groep van minimaal 2 en maximaal 4 personen zijn. Het onderwerp waar je sectorwerkstuk over zal gaan, bepaal je als groep. De taken worden natuurlijk binnen de groep eerlijk verdeeld. Iedereen komt de gemaakte afspraken natuurlijk na. Elke leerling binnen de groep moet aan kunnen tonen dat hij/zij 20 uur aan het sectorwerkstuk heeft gewerkt.

Zoals je wel zult begrijpen is niet alleen de presentatie van je sectorwerkstuk belangrijk, maar ook alles wat daar aan vooraf gegaan is. Omdat voor jou wat overzichtelijker te maken, hebben we een soort stappenplan gemaakt. Als je je aan dit stappenplan houdt, kan er weinig mis gaan.

Eerst leggen we je nog precies uit hoe dat stappenplan er uit ziet.

Daarna vind je een stappenplan waar jij alles voor jouw sectorwerkstuk kunt invullen. Als je dat stap voor stap doet en steeds af laat tekenen door je begeleider komt het allemaal goed.

Stappenplan

Wil je een goed sectorwerkstuk maken dan moet je de volgende stappen doorlopen

1. een groep samenstellen
2. een planning en taakverdeling maken
3. een onderwerp kiezen
4. hoofdvraag en deelvragen opstellen
5. informatie verzamelen en verwerken
6. deelvragen beantwoorden
7. conclusies trekken en de hoofdvraag beantwoorden
8. maken van ervaringsverslag
9. een presentatie geven
10. definitieve beoordeling

Om te voorkomen dat je niet alle stappen doorloopt, hebben we een soort logboek gemaakt. Daarin staan alle stappen vermeld. Bovendien moet je iedere stap door je begeleider laten aftekenen. Je kan pas met een volgende stap verder als je de vorige hebt laten aftekenen. Voor dat je aan je sectorwerkstuk begint, willen we je eerst nog even precies uitleggen wat we met iedere stap bedoelen.

Uitleg stappenplan

1. samenstellen van de groep

Je zoekt medeleerlingen waarmee je het sectorwerkstuk wil gaan maken. Zoals je weet bestaat een groep uit minimaal 2 en maximaal 4 personen. Een geschikte partner is iemand die:

- in dezelfde sector als jij verder wil werken/studeren
- in staat is om met jou afspraken te maken en na te komen
- met jou kan samenwerken
- jouw kwaliteiten aanvult

2. een planning en taakverdeling maken

De planning is een plan waarin precies staat wat je gaat doen, wanneer je dat gaat doen en hoeveel tijd jij denkt dat het gaat kosten. Het is de bedoeling dat je met het maken van een planning voor jezelf een beetje duidelijk krijgt of je aan de gestelde eis van 20 uur zal kunnen voldoen.

Bovendien maak je voor jezelf een tijdschema (wanneer moet je iets inleveren/laten zien) waar je je aan houdt.

Bij deze planning maak je ook een taakverdeling. Dat betekent dat je afsprekt wie wat gaat doen. Denk daar met elkaar goed over na en probeer een verdeling te maken waarbij iedereen evenveel doet.

3. een onderwerp kiezen

Het onderwerp dat je gaat kiezen moet natuurlijk iets te maken hebben met de sector die je hebt gekozen. Voor de verdeling van de vakken verwijzen we je naar de inleiding. Achter de uitleg van het stappenplan vind je een grote onderwerpenlijst waaruit je kan kiezen. Kies een onderwerp dat je echt interesseert. Een onderwerp dat je niet aanspreekt, loopt meestal op niks uit. Misschien is het ook handig om naast de verplichte sectorvakken nog een ander vak te betrekken. Heb je bijvoorbeeld de sector Techniek gekozen, dan moet je sectorwerkstuk in ieder geval gaan over de vakken Nederlands en wiskunde. Het is dan misschien handig om ook het vak economie erbij te betrekken. Dan maak je eigenlijk een sectorwerkstuk dat binnen de sector Techniek past, maar ook nog binnen de sector Economie.

4. hoofdvraag en deelvragen opstellen

Je moet de hoofdvraag en de deelvragen duidelijk formuleren. Het is logisch dat je vragen bedenkt die ook te beantwoorden zijn. Je kunt wel iets leuks bedenken, maar het moet ook nog wel te onderzoeken zijn. Stel jezelf in ieder geval de vraag of je aan voldoende informatie kunt komen.

Je wilt bijvoorbeeld weten waarom er zoveel mensen in Gorinchem werken.

Je zou dan de volgende hoofdvraag kunnen formuleren:

Waarom werken er zoveel mensen uit het Land van Heusden en Altena in Gorinchem?

Een aantal deelvragen zou kunnen zijn:

Welke bedrijven zijn er in Gorinchem, hoe kunnen werknemers vanuit het Land van Heusden en Altena naar Gorinchem reizen, wat is het verschil in huizenprijzen in beide gebieden.

Je zult wel merken dat dit misschien wel het lastigste is van je hele sectorwerkstuk. Overleg over het formuleren van deze vragen dan ook heel goed en regelmatig met je groepsleden en met je begeleider.

5. informatie verzamelen en verwerken

Je kunt op verschillende manieren aan je informatie komen. Daarbij kun je denken aan boeken, tijdschriften, kranten, atlanten, foto's, dia's, gegevens van de gemeente, internet, e.d.

Je kan natuurlijk ook aan informatie komen door mensen te interviewen, op te bellen, te enquêteren, e.d. Je kan bovendien ook zelf foto's maken, video-opnames, enz.

Alle informatie die je verzameld hebt, zul je ook moeten verwerken. Dat kan door samenvattingen of uittreksels te maken. Ook kun je informatie verwerken in tabellen, grafieken. Je kan bijvoorbeeld bepaalde gegevens in grafieken omzetten. Soms is het mogelijk om je informatie om te zetten in tekeningen. Het kan ook handig zijn verschillende gegevens uit je informatie met elkaar te vergelijken.

6. deelvragen beantwoorden

Nadat je de informatie verzameld hebt en verwerkt hebt, kun je met elkaar de vooraf gestelde deelvragen gaan beantwoorden.

7. conclusies trekken en hoofdvraag beantwoorden

Het is logisch als je al je deelvragen hebt beantwoord, je conclusies kan gaan trekken. Je zult merken dat het trekken van die conclusies eigenlijk hetzelfde is als het beantwoorden van de hoofdvraag.

8. maken van ervaringsverslag

Als je alle werk voor je sectorwerkstuk af hebt, dan ga je met je groep een presentatie geven. Voor je toe bent aan die presentatie schrijven alle leden van je groep een zogenaamd ervaringsverslag. Dat is een persoonlijk verslag over wat je allemaal gedaan hebt en wat je daar achteraf van vindt.

Bovendien bevat dat verslag een korte samenvatting van alles wat je bij het werken aan het sectorwerkstuk hebt geleerd en ontdekt. Dit verslag met een ingevuld en geprint logboek vormt je 'toegangsbewijs' tot de uiteindelijke presentatie.

9. het geven van een presentatie

Als je alle voorgaande stappen hebt doorlopen en je begeleider heeft alles afgetekend, is het de bedoeling dat je een presentatie gaat geven van wat je gedaan hebt en wat het opgeleverd heeft. Die presentatie kan op verschillende manieren en zal dus ook op verschillende manieren worden beoordeeld. Bij jouw presentatie zitten naast je begeleiders nog een (groot) aantal leerlingen en eventueel een aantal belangstellenden. Je begeleiders zullen je aanwijzingen geven om je definitieve presentatie goed te laten verlopen.

Je kunt uit de volgende presentatievormen kiezen:

- een dia/power point presentatie
- een video presentatie
- een poster

Let er wel goed op: alle presentaties moeten mondeling worden toegelicht

10. definitieve beoordeling

Als je alles hebt afgerond en af hebt laten tekenen is dit de laatste stap. Je vult op het formulier in wat de precieze titel van je sectorwerkstuk is (deze titel komt ook op je diploma te staan). Je begeleiders vullen vervolgens in wat hun uiteindelijke beoordeling is (voldoende of goed). Deze beoordeling komt ook op je diploma te staan.

logboek sectorwerkstuk

Naam :

Klas :

Sector :

Vakken :

Begeleiders :

Titel :

Aanvangsdatum:

Afsluitingsdatum:

Stap 1: het samenstellen van de groep

Ik ga mijn sectorwerkstuk maken met de volgende leerlingen:

1.

2.

3.

De onderlinge taakverdeling ziet er ongeveer zo uit:

1.

2.

3.

4.

Motivatie waarom ik deze mensen heb gekozen:

Mijn begeleider gaat akkoord met de taakverdeling en de samenstelling van de groep.

Datum:

Paraaf begeleider:

Stap 2: het maken van een planning en taakverdeling

Bij deze planning noteer je hoeveel tijd je per stap denkt kwijt te zijn (in totaal minimaal 20 uur) en in welk weeknummer je de stap denkt af te hebben.

- samenstellen van de groep
 - o tijd:
 - o week:
- maken van een planning
 - o tijd:
 - o week:
- kiezen van een onderwerp
 - o tijd:
 - o week:
- opstellen van hoofdvraag en deelvragen
 - o tijd:
 - o week:
- verzamelen en verwerken van informatie
 - o tijd:
 - o week:
- beantwoorden van de deelvragen
 - o tijd:
 - o week:
- trekken van conclusies en beantwoorden van hoofdvraag (uiterste datum voor deze stap is: 22 december 2005)
 - o tijd:
 - o week:
- ervaringsverslag
 - o tijd:
 - o week:
- presentatie (uiterlijk in januari 2006)
 - o tijd:
 - o week:
- definitieve beoordeling (uiterlijk 1 maart 2006)
 - o week:

Naast deze planning hebben we als groep met elkaar afgesproken wie wat gaat doen. Die taakverdeling ziet er als volgt uit:

Taken en tijdsverdeling:

Naam groepslid 1:

taken:

tijd:

Naam groepslid 2:

taken:

tijd:

Naam groepslid 3:

taken:

tijd:

Naam groepslid 4:

taken:

tijd:

Mijn begeleider gaat akkoord met mijn planning en de taakverdeling

Datum:

Paraaf begeleider:

Stap 3: een onderwerp kiezen

Voordat je een definitieve keuze maakt is het verstandig dat je uit de lijst die is bijgevoegd eerst een soort top-3 maakt van onderwerpen die jou aanspreken. Denk daarbij aan je sectorvakken en eventueel aan extra vakken.

1.

2.

3.

Als je een definitieve keuze maakt, moet je op de volgende punten letten:

- a. is er genoeg (en ook gemakkelijk) informatie te vinden over dit onderwerp?
- b. ben ik wel genoeg geïnteresseerd in dit onderwerp om daar de komende periode mee bezig te zijn?
- c. wat vindt de rest van mijn groep er van:
 - vinden zij het ook een goed onderwerp
 - waarom willen zij iets anders
 - zijn we het allemaal echt eens met het onderwerp

Mijn onderwerp is:

Mijn begeleider gaat akkoord met de keuze van mijn onderwerp

Datum:

Paraaf begeleider:

Stap 4: opstellen van hoofdvraag en deelvragen

Zoals je weet kan je sectorwerkstuk het best gebaseerd zijn op een vraag. Door het maken van het sectorwerkstuk is het de bedoeling dat je een antwoord weet te vinden op die vraag.

Allereerst moet je een hoofdvraag bedenken. Dat is een vraag die heel vaak begint met hoe, waarom, waarvoor, ... Bij het beantwoorden van een hoofdvraag ben je dus steeds op zoek naar oorzaken. Als het antwoord op jouw hoofdvraag een opsomming zou zijn, dan klopt je hoofdvraag niet.

Als je nadenkt over je hoofdvraag, kun je ook een aantal deelvragen bedenken. Je verdeelt je onderwerp door het stellen van deze deelvragen dus in kleinere stukken. Daardoor wordt het overzichtelijker en gemakkelijker om informatie te vinden. Let er wel goed op dat je deelvragen altijd iets te maken hebben met je hoofdvraag.

Mijn hoofdvraag is:

Mijn deelvragen zijn:

1.

2.

3.

4.

Mijn begeleider gaat akkoord met mijn hoofdvraag en deelvragen

Datum:

Paraaf begeleider:

Stap 5: verzamelen en verwerken van informatie

Informatie kun je op veel plaatsen vinden: boeken, artikelen, tijdschriften, kranten, cd-rom, internet, tv-programma's, videobanden, DVD,s ... Veel van deze zaken kun je in het studiehuis vinden. Ook in de plaatselijke bibliotheek is vaak veel informatie te vinden. Bovendien kun je bij het verzamelen van informatie ook denken aan personen die veel van jouw onderwerp afweten.

Je moet van te voren wel bedenken welke informatiebronnen je gaat gebruiken en of je ook voldoende tijd hebt. (Het interviewen van 10 personen bijvoorbeeld kon wel eens teveel tijd kosten). Ook is het goed eerst te kijken of je er wel echt wat aan hebt.

Voor de duidelijkheid nog een paar tips op een rijtje:

- zorg dat je de informatie per informatiebron bij elkaar houdt
- neem altijd je vragen mee zodat je gericht kunt zoeken
- leg steeds uit waarvoor je de informatie nodig hebt
- kom je ergens waar je nog nooit bent geweest: kijk goed om je heen, misschien is er wel meer informatie te vinden dan waar je op gerekend had
- bij interviews: laat je niet te snel afschepen, let op de reacties van de mensen die je interviewt, krijg je niet echt antwoord vraag dan door, bedank de mensen na het interview

Voor deelvraag 1 ga ik gebruik maken van informatie uit:

Voor deelvraag 2 ga ik gebruik maken van informatie uit:

Voor deelvraag 3 ga ik gebruik maken van informatie uit:

Voor deelvraag 4 ga ik gebruik maken van informatie uit:

Bij het verwerken van de informatie maak je gebruik van de volgende schema's
Let op: bij gebruik van internetpagina moet je zorgen voor een geprinte versie van de gebruikte pagina's!

Deelvraag 1:		
Bron	Bladzijde/nummer cd	Korte formulering antwoord

Deelvraag 2:		
Bron	Bladzijde/nummer cd	Korte formulering antwoord

Deelvraag 3:		
Bron	Bladzijde/nummer cd	Korte formulering antwoord

Deelvraag 4:		
Bron	Bladzijde/nummer cd	Korte formulering antwoord

Mijn begeleider gaat akkoord met het verzamelen en verwerken van de informatie.

Datum:

Paraaf begeleider:

Stap 6: beantwoorden van de deelvragen

Formuleer zo duidelijk mogelijk de door jou gevonden antwoorden op je deelvragen. Maak je gebruik van gegevens die letterlijk uit een informatiebron komen, geef dat dan duidelijk aan. Laat je antwoorden voordat je ze aan je begeleider voorlegt ook even lezen door iemand anders buiten je groep. Je hoort dan vaak of je antwoorden duidelijk zijn of niet.

Antwoord deelvraag 1:

Antwoord deelvraag 2:

Antwoord deelvraag 3:

Antwoord deelvraag 4:

Mijn begeleider gaat akkoord met de antwoorden die gegeven zijn op de deelvragen

Datum:

Paraaf begeleider:

Stap 7: trekken van conclusies en beantwoorden van de hoofdvraag

Werk in deze volgorde: aan de hand van de antwoorden op je deelvragen trek je je conclusies. Met die conclusies en je antwoorden op je deelvragen probeer je een duidelijk antwoord te formuleren op je hoofdvraag. Voordat je die definitief opschrijft is het verstandig om eerst een kladversie aan anderen (buiten je groep) te laten lezen. Dat voorkomt teleurstellingen bij het definitief inleveren. Vraag aan die proefpersonen of ze je antwoord begrijpen, of ze het een goed antwoord vinden,...

Het antwoord op mijn hoofdvraag is:

Mijn begeleider gaat akkoord met de beantwoording van mijn hoofdvraag

Datum:

Paraaf begeleider:

Stap 8: maken van een ervaringsverslag

Bij deze stap moet ieder lid van jouw groep (jij dus ook!) voor zichzelf een ervaringsverslag maken. Dat is een verslag waarin je in het kort uitlegt wat je allemaal gedaan hebt, wat voor ervaringen je allemaal hebt opgedaan bij het werken aan je sectorwerkstuk, hoe de samenwerking is verlopen, etc.

Pas dan krijg je toestemming om je sectorwerkstuk te presenteren.

Bij het maken van dit verslag kunnen de volgende vragen je misschien op weg helpen:

- wat is je onderwerp en waarom heb je dit onderwerp gekozen?
- wat was je hoofdvraag en welk antwoord heb je op deze vraag gevonden?
- welke deelvraag vond je het best? En waarom?
- welke bronnen heb je gebruikt en waar heb je het meest aan gehad?
- leg in het kort uit hoe de samenwerking met de andere leden is verlopen.
- wat is nu het belangrijkste wat je van het hele proces hebt geleerd?
- probeer in het kort uit te leggen waar je sectorwerkstuk over gaat en wat jij ervan hebt geleerd.
- leg uit waarom je, nu terugkijkend op wat je gedaan hebt, het de volgende keer weer zo of juist heel anders zou aanpakken.
- welke presentatievorm heb je gekozen en hoe denk je dat aan te gaan pakken?
- welk belang heeft je sectorwerkstuk voor je toekomstige studie en/of beroep?

Deze vragen zijn maar een hulpmiddel. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat je vraag voor vraag gaat beantwoorden en dat opschrijft. De bedoeling is dat je aan de hand van deze vragen een goedlopend verslag maakt van je werkzaamheden en ervaringen rond je sectorwerkstuk. Dit verslag moet minimaal 2 A4-tjes getypt (lettertype punt 12) zijn en los van dit logboek bij je begeleider worden ingeleverd. De bespreking van dit verslag met je begeleider is tevens je 'toegangsbewijs' voor de uiteindelijke presentatie.

Mijn begeleider gaat akkoord met mijn ervaringsverslag en ik heb nu toestemming om het sectorwerkstuk te presenteren.

Datum:

Paraaf begeleider

Stap 9: presentatie

Tot slot is het de bedoeling dat je het hele onderzoek gaat presenteren. Dat kan op verschillende manieren:

- met een poster
- met een (zelfgemaakte) DVD/video
- met (zelfgemaakte) dia's
- met power point

Duidelijk moet zijn dat iedere presentatie mondeling wordt toegelicht. Die toelichting is natuurlijk in het bijzijn van je groepsgenoten en je begeleiders. Daarnaast is er ook een (grote) groep leerlingen aanwezig als publiek. Waar die presentatie precies aan moet voldoen lees je op de volgende bladzijden. Het is duidelijk dat bij een posterpresentatie op andere dingen gelet wordt dan bij het maken van een power-point presentatie.

Toch is er een aantal zaken waar bij iedere presentatie op gelet wordt. Die vind je ook hierna.

Voordat je je presentatie geeft zul je eerst nog moeten kunnen uitleggen waarom je voor deze presentatievorm hebt gekozen en je moet kunnen laten zien wat er in je presentatie staat. Dat betekent dat je van je power-point presentatie een zogenaamde 'hand-out' maakt (geprinte versie van je gebruikte dia's) en van je poster een schetsontwerp.

Ik presenteer mijn werkstuk op de volgende manier:

omdat

Mijn begeleider gaat akkoord met mijn presentatievorm en ik heb daarbij een goede uitleg kunnen geven.

Datum:
Paraaf begeleider

Beoordeling presentatie

Iedere presentatie moet voldoen aan de volgende criteria

Inhoud:

	G	V	O
Titel (is het een goede titel)			
Voorwoord (is er een pakkend begin)			
Opbouw (is er een schematisch overzicht)			
Thema's (worden de hoofdpunten besproken)			
Onderbouwing (is wat verteld wordt ook waar)			
Opsomming (worden er feiten genoemd)			
Logica (wordt punt voor punt besproken)			

Afronding:

	G	V	O
Samenvatting (is de samenvatting duidelijk)			
Nawoord (wat zijn de conclusies)			
Bedanken (wie hebben er meegeholpen)			
Afsluiting (wordt de presentatie goed afgesloten)			
Evaluatie (krijgt publiek gelegenheid tot reageren)			

Presentatie:

	G	V	O
Non-verbale communicatie (is er contact met publiek)			
Verbale communicatie (hoe loopt het praatje)			
Enthousiasme			
Snelheid (niet te snel)			
Inlassen van stiltes (functioneel)			
Stem/taalgebruik in orde			
Inschakelen publiek (vragen stellen)			
Vermijdt voorlezen/opzeggen uit hoofd			

Bovendien is er een aantal bijzondere criteria waaraan jouw presentatie moet voldoen. Het is duidelijk dat bij een posterpresentatie op andere dingen gelet wordt dan bij een presentatie met video.

Hieronder volgt nog een aantal criteria waar jouw manier van presenteren aan moet voldoen.

Posterpresentatie:

	G	V	O
Staan de onderdelen op een logische plaats			
Is er niet teveel, maar wel voldoende tekst			
Werkt het kleurgebruik mee aan de duidelijkheid			
Is belangrijke tekst op 3m afstand te lezen			
Is er zorg besteed aan de afwerking van de poster			
Heeft de poster voldoende grootte			
Hebben de gebruikte illustraties nut			
Is het in een oog opslag duidelijk waar de poster over gaat			
Past deze presentatie bij het onderzoek			

Power-point/Dia presentatie:

	G	V	O
Is er een logische opbouw van de plaatjes			
Zijn er voldoende plaatjes			
Zijn het actuele plaatjes			
Is er voldoende tekst, grafieken, tekeningen			
Wordt de apparatuur op goede wijze bediend			
Is de presentatie voor iedereen duidelijk			
Is er een goed geluid			
Past deze presentatie bij het onderzoek			

DVD/Videopresentatie:

	G	V	O
Hoe is de beeldkwaliteit			
Is er echt een meerwaarde met deze DVD/video			
Is er een goede geluidskwaliteit			
Hoe is het totaalbeeld van de DVD/video			
Is de DVD/video (redelijk) professioneel			
Zijn slechte beelden weggeknipt			
Past geluid/muziek bij de beelden			
Komt het onderzoek door de DVD/video goed uit de verf			
Past deze presentatie bij het onderzoek			

Stap 10: definitieve beoordeling sectorwerkstuk

Naam leerling :

Namen groepsgenoten :

1.

2.

3.

Naam sector :

Titel sectorwerkstuk :

Namen begeleiders :

Beoordeling : **voldoende** **goed**

Paraaf begeleiders :

Datum :

Lijst met onderwerpen

Hieronder vind je een lijst met onderwerpen waar je uit kan kiezen om je sectorwerkstuk over te maken.

Eerst vind je lijsten per vak (economie, biologie en wiskunde). Vervolgens vind je een lijst met onderwerpen waar meerdere vakken bij betrokken kunnen worden.

Voordat je een onderwerp kiest is het handig eerst even te overleggen met een van de begeleiders. Die kan je wat meer over het onderwerp vertellen. Dan weet je in ieder geval waar je aan begint.

economie (sector economie)

1. sociale zekerheid in Nederland
2. kinderopvang (g)een probleem?
3. de horeca
4. hoe zit het met de afvalscheiding in jouw gemeente
5. consument en milieukeurmerken
6. een huis kopen of huren
7. het ontstaan van geld
8. hoe werkt een wereldwinkel
9. kinderarbeid in Nederland en in de derde wereld
10. stille armoede: armoede in Nederland?
11. op jezelf wonen: wat gaat dat kosten?
12. reclame; onderzoek naar jongeren als doelgroep
13. sparen of lenen
14. inkomsten (+ uitgaven van jongeren
15. de winkeltijdenwet; 24-uurs economie
16. de positie van de consument
17. de 1^e wereld ... de 3^e wereld (anti/anders globalisten)
18. verzekeringen: nuttig?
19. het Nederlands belastingstelsel
20. beroepen:
 - de marketingmix van een bloemenzaak
 - het verkopen van auto's, hoe doe je dat..?
 - hoe verdien je geld zonder te werken
21. de prijzenoorlog (supermarkten)
22. merkkleding

wiskunde (sector techniek en sector landbouw)

1. machtsverbanden
2. de rij van Fibonacci
3. de driehoek van Pascal
4. de stelling van Pythagoras
5. magische vierkanten
6. hoe werkt exponentiële groei
7. waarom wetenschappelijke notaties

(vervolg wiskunde (sector techniek en sector landbouw))

8. alles over hoeken en hoekmeters
9. hoe werkt de landmeetkunde (kadaster)
10. wat zit er achter de ontwikkeling van de nummerborden
11. vergelijking tussen een huis kopen of huren
12. waarom pre-paid of juist een abonnement
13. wat is de gunstigste straat bij Monopoly?
14. een auto op benzine, diesel of gas
15. overzicht over de ontwikkeling van het wereldrecord 10 km schaatsen
16. de ontwikkeling van de 1500 m schaatsen vanaf 1980
17. hoe groot is de kans dat je de lotto wint
18. maak een eeuwig durende kalender
19. het leven in het land van Oct
20. ontwerp een alternatieve klok

biologie (sector zorg en welzijn)

1. red bull geeft je vleugels?
2. erfelijkheidsonderzoek
3. een leesbril nodig?
4. roken is ongezond
5. drinkwater
6. het zuiveren van het rioolwater
7. scharrelei of niet?
8. rundvlees?
9. mestoverschot
10. onkruidbestrijding
11. afval, wat doen we er mee?
12. diabetes
13. stel een diner samen voor een groep bejaarden
14. koffie: met of zonder cafeïne
15. op kamers? Wat eet je dan?
16. fietsen of toch de brommer?
17. kans op sportblessures
18. verband tussen inspanning en hartslag
19. leeftijd, geslacht en longinhoud
20. alcohol: ge- of misbruik?

combinatie onderwerpen

Onderwerpen die bij economie genoemd zijn, kunnen ook heel vaak gecombineerd worden met wiskunde. Dat noem je een combinatie onderwerp. Een onderwerp waar meerdere vakken bij betrokken kunnen worden. Hieronder volgt nog een lijst met onderwerpen die binnen meerdere sectoren vallen.

1. de ontwikkeling van een kind van 0-4 jr en de kinderopvang
2. gezondheidsaspecten binnen de horeca
3. afvalscheiding in jouw gemeente
4. keurmerken en de consument
5. de schijf van vijf
6. reclame en het gedrag van mensen
7. veranderingen in het betalingsverkeer
8. energiebesparing
9. waterbesparende toiletten
10. je pin pas-nummer en het risico bij diefstal
11. wat is de goedkoopste reis naar ...?
12. de economische gevolgen van de varkenspest
13. wat is het verband tussen linkshandigheid en brildragend zijn
14. meisjes zijn slimmer dan jongens
15. verschil tussen IQ en EQ
16. een huis kopen of huren
17. boekenfonds op school is voordeliger dan boeken kopen
18. computeren is slecht voor je gezondheid
19. wonen bij een elektriciteitsmast is gevaarlijk
20. zonder snelheidsbeperkingen: files opgelost!